

**1,9 miljoen Belgen hebben nog nooit een computer gebruikt;
2,6 miljoen Belgen hebben nog nooit op het internet gesurft.**

Eerste officiële cijfers over de digitale kloof in België

Tijdens het tweede kwartaal van dit jaar werd voor de eerste keer in alle Europese lidstaten een identieke enquête gehouden over de informatiemaatschappij, met specifieke aandacht voor de digitale kloof. De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (FOD Economie) maakt hiervan vandaag de eerste resultaten bekend voor België.

Uit onze enquête op basis van een representatieve steekproef bij meer dan 10.000 Belgen over de beschikbaarheid van nieuwe communicatiemiddelen en de manier waarop ze met de computer en het internet omgaan, blijkt dat er wel degelijk sprake is van een digitale kloof in ons land.

Zo hebben 1,9 miljoen Belgen nog nooit een computer gebruikt en hebben 2,6 miljoen nog nooit op het internet gesurft. Het is ook duidelijk dat de digitale kloof vooral de inactieve bevolking treft: 40% van de werklozen en tweederde van de 55-plussers heeft nog nooit het internet gebruikt. Ten slotte doet slechts één op vijf internetgebruikers aan e-commerce of e-government.

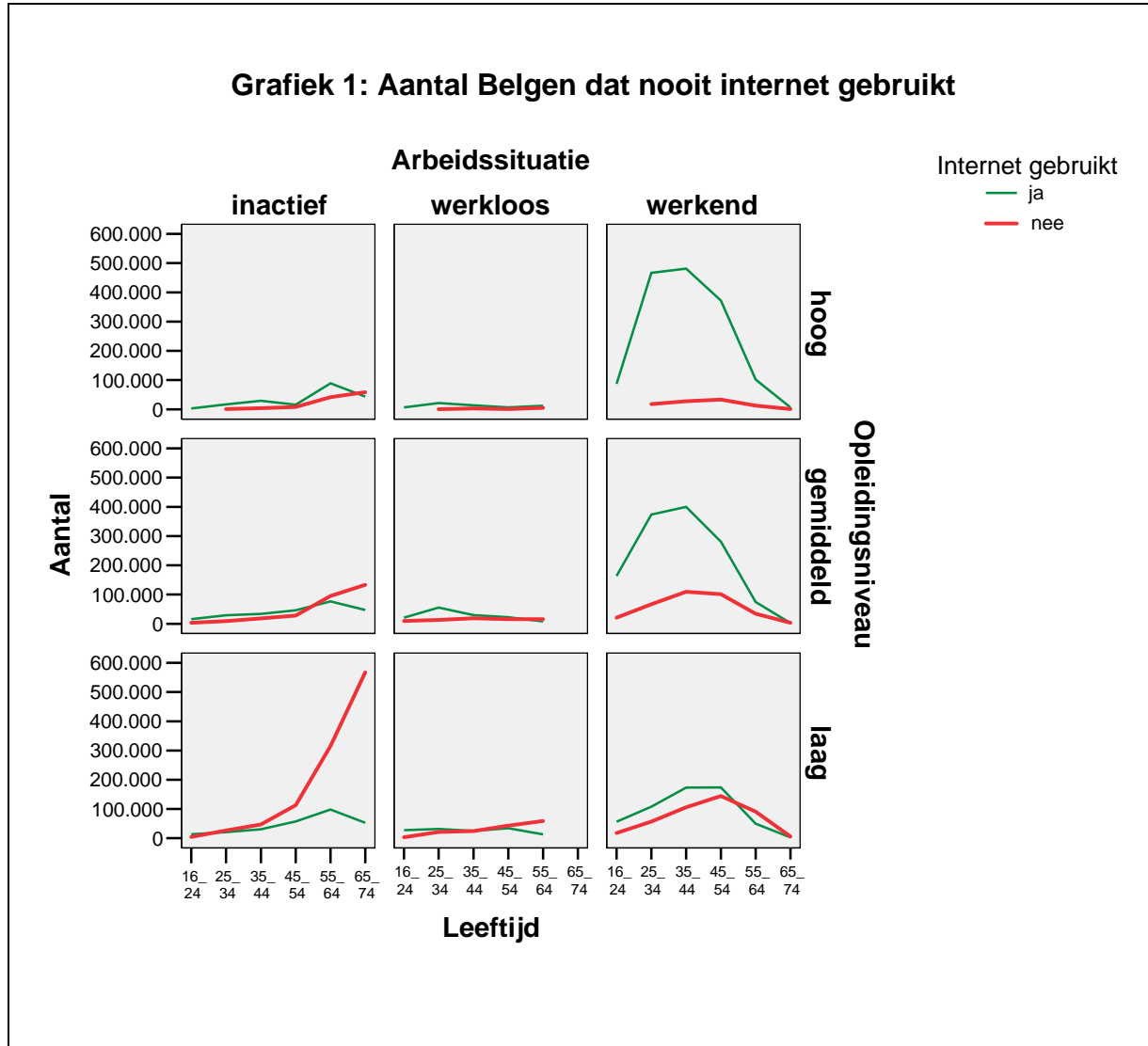
1. GEBRUIK VAN COMPUTER EN INTERNET

Een computer is in 57% van de Belgische gezinnen aanwezig. Meestal wordt die computer ook gebruikt om op het internet te gaan: gezinnen met computer hebben bijna altijd (97%) een internetaansluiting. Het aantal huishoudens met internettoegang steeg op een jaar tijd van 50% naar 54%, in ongeveer 150.000 huishoudens kan voor de eerste keer van thuis uit gesurft worden.

De klassieke modem verdwijnt stilaan volledig uit beeld, meer en meer wordt geopteerd voor een snelle breedbandverbinding. Waren in 2005 acht op de tien huishoudens met

internettoegang aangesloten via breedband, dan is de verhouding nu gestegen tot negen op de tien.

Grafiek 1 toont aan dat de digitale kloof duidelijk samenhangt met de arbeidssituatie, het opleidingsniveau en de leeftijd.

Arbeidssituatie: studenten zijn niet meegeteld

Inactief: huisvrouw of -man, arbeidsongeschikt, op brugpensioen of ter beschikking gesteld vooraf aan het pensioen, op pensioen of vervroegd pensioen, andere personen zonder betrekking die niet ingedeeld zijn bij werklozen of studenten.

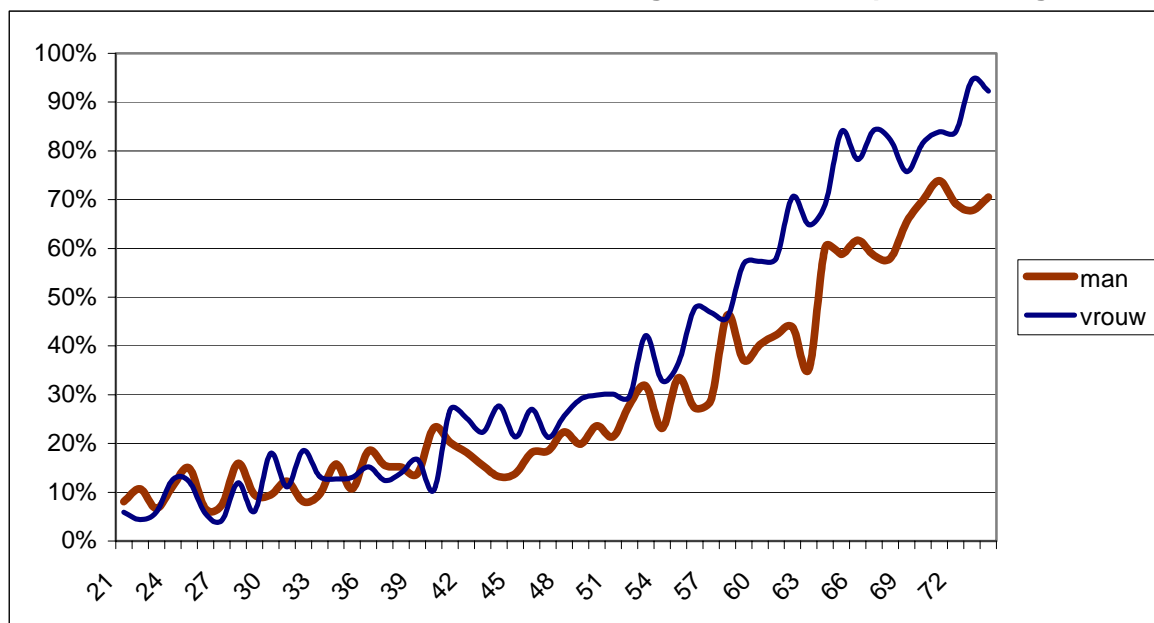
In totaal zijn 2,6 miljoen Belgen nog nooit op het internet geweest: zo heeft 40% van de werklozen nog nooit gesurft, tegenover slechts 20% van de loontrekkers en zelfstandigen. Studenten daarentegen zijn bijna allemaal al eens op het internet geweest. Tweederde van zij die niet studeren, werken of werkzoekend zijn, is nooit op het internet geweest.

Het opleidingsniveau speelt ook een rol. Bijna 60% van de laaggeschoolden gebruikte nog nooit internet tegenover slechts 10% van de hooggeschoolden.

Tenslotte neemt de digitale kloof toe met de leeftijd: tweederde van de 55-plussers is nog nooit op het internet geweest.

Als we kijken naar het relatief aantal mannen en vrouwen die nog nooit een computer gebruikt hebben, zien we het verschil tussen beide geslachten toenemen met de leeftijd (grafiek 2). De helft van de mannen tussen de 55 en 74 jaar en tweederde van de vrouwen uit dezelfde leeftijdscategorie gebruikt nooit een computer. Een computer is een nobele onbekende voor 60% van de mannen en voor 75% van de vrouwen tussen de 55 en 74 jaar.

Grafiek 2: Aandeel mannen en vrouwen dat nog nooit een computer heeft gebruikt

De helft van de gezinnen die thuis geen internet hebben, vinden dat ook niet wenselijk. Ze hebben geen behoefte om thuis te internetten of zijn principieel tegen internet. Er zijn wel opmerkelijke verschillen qua motivering om géén internet in huis te halen naargelang het type gezin. Zo vinden eenoudergezinnen de kostprijs van de apparatuur en de verbindingkost vaker te duur, terwijl gezinnen met twee volwassenen zonder kinderen veel meer het nut van een internetaansluiting betwijfelen.

Tabel 1: Redenen om thuis geen internet te hebben

	alle gezinnen	één volwassene met kinderen	twee volwassenen zonder kinderen
niet gewenst	50%	28%	59%
apparatuur te duur	25%	48%	18%
vaardigheid ontbreekt	16%	14%	18%
verbinding te duur	15%	26%	12%
ergens anders toegang	13%	13%	9%

Tabel 2 toont aan dat het percentage van de bevolking dat nooit een computer gebruikte, beduidend hoger ligt in Wallonië (34%) dan in de rest van het land. Slechts 46% van de Waalse gezinnen beschikt thuis over een PC.

Tabel 2: Enkele markante regionale gegevens

	België	Brussel	Vlaanderen	Wallonië
Personen				
Nooit een computer gebruikt	28%	23%	25%	34%
Nooit internet gebruikt	34%	28%	31%	41%
Huishoudens				
Thuis géén PC	43%	43%	36%	54%
Thuis géén toegang tot internet	46%	49%	40%	55%

Het deel van de bevolking dat nooit internet gebruikte ligt een derde hoger in Wallonië dan in de rest van het land. De Waalse gezinnen zijn ook minder vaak aangesloten op het internet. Dit verschil hangt samen met het groter aandeel van inactieven, lager opgeleiden en ouderen in Wallonië.

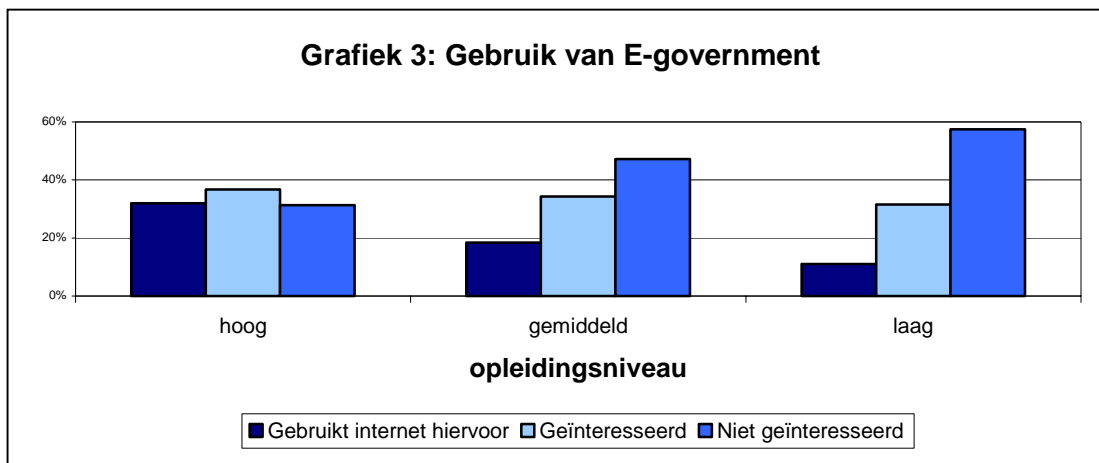
Wanneer we naar de provincies kijken, zien we dat Vlaams- én Waals-Brabant de beste scores neerzetten op gebied van computer- en internetgebruik. Henegouwen en Luxemburg staan helemaal onderaan het rijtje.

2. E-GOVERNMENT

In de enquête werd ook gepeild naar het gebruik en de houding ten opzichte van e-government. (De vragen zijn enkel gesteld aan wie het internet gebruikte tijdens de laatste 3 maanden.)

Van de 4,8 miljoen personen die actief waren op het internet, gebruikte 22% het internet ter vervanging van sommige contacten met overheidsdiensten. We spreken over 1 miljoen e-government gebruikers. Nog eens 34% (meer dan 1,5 miljoen) internetgebruikers vertoonden interesse.

Grafiek 3 toont aan dat de laaggeschoolde internetgebruikers minder gebruik maken van het internet voor hun contacten met openbare diensten: slechts 11% deed een beroep op e-government; de meerderheid van hen is niet geïnteresseerd in digitale dienstverlening door de overheid.

De voornaamste redenen waarom iemand geen gebruik maakt van digitale overheidsdiensten zijn:

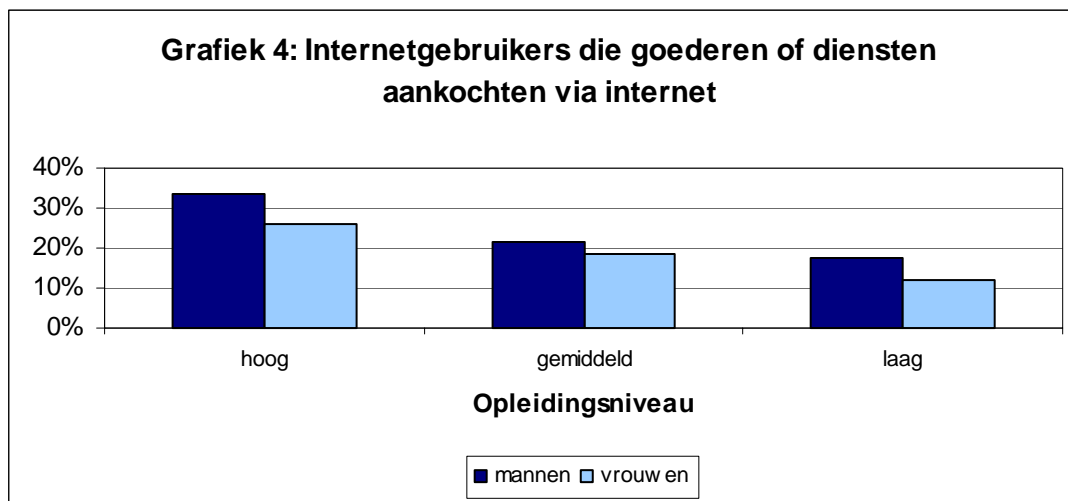
- geen persoonlijk contact (22%)
- gewenste diensten niet beschikbaar of onvindbaar (11%)
- te ingewikkeld (10%)
- geen onmiddellijke respons (9%)
- bezorgdheid om de bescherming en veiligheid van persoonlijke gegevens (8%)

Vooraf de oudere personen missen het persoonlijk contact, terwijl de laaggeschoolden de diensten eerder als te ingewikkeld beschouwen.

3. E-COMMERCE

Meer dan 1 miljoen personen (22% van de internetgebruikers) bestelden via het internet goederen of diensten voor privé-gebruik gedurende de drie laatste maanden voorafgaand aan de enquête. Op jaarbasis deden 1,5 miljoen personen een internetbestelling, een stijging met bijna 20% ten opzichte van het jaar voordien.

Uit grafiek 4 blijkt dat vooral de hoogopgeleide mannelijke internetgebruikers persoonlijke aankopen doen op het internet, 33% onder hen deed een aankoop of bestelling over het internet gedurende de 3 laatste maanden, tegenover 12% van de laaggeschoolde vrouwelijke internetgebruikers.

De personen die al ooit het internet hebben gebruikt, maar nog nooit goederen of diensten voor privé-gebruik bestelden op het internet geven volgende redenen op:

- voelt de behoefte niet (47%)
- gaat liever naar de winkel om de producten te bekijken of uit gewoonte (37%)
- is bezorgd om de veiligheid van de betaling (26%)
- heeft geen vertrouwen in de ontvangst of terugzending van goederen of de behandeling van klachten (17%)
- heeft geen elektronische betaalkaart die hij voor internetaankopen kan gebruiken (9%)

Vrouwen gaan, ongeacht hun leeftijd en opleidingsniveau, liever naar de winkel dan mannen in plaats van via internet te bestellen. Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe groter de bezorgdheid om de veiligheid van de betalingen.

TECHNISCHE TOELICHTING

De Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie voerde tijdens het tweede trimester van 2006 een enquête uit bij 10.659 personen met de leeftijd van 16 tot 74 jaar. Van bijna alle respondenten werd een persoonlijk interview afgenomen aan de hand van een gestandaardiseerde vragenlijst. Bij personen in de leeftijdscategorie van 65 tot 74 jaar kon eventueel een telefonisch interview plaats vinden.

De enquête wordt gebruikt om indicatoren over de informatiemaatschappij op te stellen in het kader van een Europese verordening.

BIJKOMENDE INLICHTINGEN

Voor meer inlichtingen kan u terecht bij Freddy Verkruyssen (tel 02/548.65.76, e-mail freddy.verkruyssen@economie.fgov.be).

BRONVERMELDING

Overnemen mag mits bronvermelding: FOD Economie – Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie.

AANVULLENDE CIJFERGEGEVENS

Tabellen met gedetailleerde gegevens zijn terug te vinden http://www.statbel.fgov.be/figures/download_nl.asp#7.